

ע"ז פ"ג דמותר לצייר וכן כתבו בתוס' יומא דף נ"ד ע"ב
ע"ש אף דחזרו אח"כ ע"ש ועיין ב"ב דף ט"ז ע"ב גבי
פרצופי אך רש"י כתב ושםם כותב עליהם חזינן דלא
אותם ועיין ב"ק דף צ"ז ע"ב נראה דרש"י ס"ל רגבי
אברהם דהוה קודם מ"ת לא אכפת לן וגבי דוד דהוה
לאחר מתן תורה כתב רק כתוב אך התוס' לא ס"ל רק
דקודם ג"כ אסור וכן ס"ל להרמב"ם בהל' מלכים ע"ש
בזה. זה תליא בוך דב"מ דף ק"ז ע"ב אסור לאדם ועיין
ב"מ דף ל' ע"א ובתוספ' ב"מ גבי להתראות דבמעוה של
הקדש אסור במע"ש פ"א ועיין נדרים דף ל"ג ע"א ע"ש
בזה.

עתה"ש תרצ"א יוסף ראזין רב מדווינסק.

סימן תשע"ד:

הורתו שלא בקדושה בירושת אם

בסי' רפ"ד גבי בן שלידתו בקדושה מאחר שהורתו
שלא בקדושה אינו יורש את אביו, נסתפקתי אולי זה
דוקא גבי ירושת אב דאין לו שייכות כ"א בשעת הריון
והיו טפה של גוי - אבל לירש את אמו כיון דלידתו
בקרדושה יורש אותה.

תשובה

סברא נכונה היא וכמדומה שכבר דברו מזה
הראשוני.

סימן תשע"ה:

מי ששרף ספר חול בקנאותו

באחד שמצא בתוך גמרא אחת כביהמ"ד מונח שם
איזה ביכעל בלע"ז מדברי חול אשר כנראה נער
שקורא בזה שכח בתוך הגמרא שלו והלה מתוך קנאות
שרפו, ואולי יש להביא טעם דאין עליו שום חיוב
תשלומים מהא דקיי"ל בהרואה ישראל שלובש כלאים
קופץ וקורעו מעליו אפילו בשוק, הגם דהתם האיסור
גלוי וידוע לכל בלי פקפוק.

תשובה

מהענין מתוך מתוך ד' מאות זוזי שיה יש לפשוט,
אבל עכ"פ נראה שראוי לתשלומין.

סימן תשע"ו:

קנאים ששרפו עתונים אם חייבים לשלם

בדבר שנתפרסם מודעתו בשם המעוררים ליוהר
ולהרחיק במאד מקריאת העתונים המצויין שמלעיטין
כפירה ומינות ר"ל ועפ"ז ימצאו קנאים ברצונם
לשרוף העתונים של אלו הנערים שמביאים בפומבי
ביחוד בבתי מדרשים וקורין בהם. ואפשר להסתפק אם

לפעמים שעוברים דרך הביהכ"נ הרבה אנשים
שצריכים ליטול ידיהם ובאופן כזה בוודאי שיש היוק
וקפידא. והנה באור"ח קנ"ג ס"ז מצינו דביהכ"נ של
כרכים אינו נמכר אפי' אם יסכימו כל בני העיר משום
שמה יש אחד בסוף העולם שאינו מסכים, נמצא
דהביהכ"נ וכליו שייכים לכל העולם א"כ אפשר גם
לענין המים שבביהכ"נ שייך לכל מי שצריך ליטול
ידיו ואולי כששוכרין להשמש אדעתא דהכי נשכר.
ואפשר יש לחלק דהתם אמרינן שמה אחד בסוף
העולם יבוא לכאן להתפלל, והוא אינו מסכים על
המכירה משא"כ הכא המים שמביאים לביהכ"נ הוא
רק הכנה כדי שיוכלו להתפלל וללמוד שם אבל זה
שאינו לומד שם וכדומה מה שייכות יש לו עם המים,
ואולי צריך ליכנס לביהכ"נ ללמוד שם קצת.

תשובה

צריך לישאל להגבאי אם יתן רשות.

[ד-ד]

סימן תשע"ז:

אם מותר לצלם אדם בלי רשותו

נסתפקתי בגוי שחטף תמונת פרצופו של אחד ע"י
מכונה המיוחדת לזה שלא בידיעתו, איך הוה בדיני
ישראל מאחר דהלה אינו מזיקו ואינו מחסרו כלום
אולי אינו יכול למחות בידו אפי' לכתחלה. והגם
דנזכר ע"פ קבלה דשורה רוח"ט (פ"ח יו"ד קמא ו)
היינו על החמונה המצויירת ואולי אין זה מזיק כלל
בנוגע לבעל הפרצוף. ואפ"ל דשייך כיצד הלה עושה
סחורה בפרתו של חברו (ב"מ לה ב) גם מהא דמצינו
(יו"ד שדמ ס"י) מי שצוה שלא יספרוהו שומעין לו
(הגם שלא צוה בעת שהי' שכיב מרע דאז שייך מצוה
לקיים דברי המת) משמע לכאורה דאדם יכול לאסור
על חברו שלא יעשה איזה עסק עמו שלא בידיעתו נגד
רצונו. גם בענין זה נהנה וזה לא חסר כתבו התוס'
ב"ב יב ב ד"ה כגון דזה דוקא בדיעבד א"צ להעלות
שכר משא"כ לכתחלה.

תשובה

אין זה בפרתו של חברו כ"א ע"י מעשה עצמו ואם
יציירו מדעתו וכי יוכל לאסור עליו אין אדם אוסר דבר
שאינו ברשותו של חברו.

[ב-ט]

תשובת הגאון הרואצובי לגאון השואל בענין זה:

...בגדר ציור עיין רש"י שבת דף קמ"ט צורת דוד וגלית
אך אין אנו יודעים כלל צורתם רק דמיון בעלמא וגם
שם מיירי בכתל כמ"ש רש"י שם ובכתל מבוא' בירש'